

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою коледжу
протокол від 29 грудня 2025 №4

ПОЛОЖЕННЯ

про критерії та порядок оцінювання результатів
навчальних досягнень здобувачів освіти в
Харківському фаховому коледжі транспортних технологій
(нова редакція зі змінами)

Введено в дію

Наказ від 30 грудня 2025 № 145/НЧ

Т.в.о. директора коледжу

 Віталій МЕЛЬНИКОВ

ПОГОДЖЕНО

Т.в.о. директора коледжу

Мельник Віталій МЕЛЬНИКОВ

29 грудня 2025

ПОГОДЖЕНО

Радою студентського

самоврядування ХФКТТ

протокол від 29 грудня 2025 № 4.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою коледжу

протокол від 29 грудня 2025 №4

ПОЛОЖЕННЯ
про критерії та порядок оцінювання результатів
навчальних досягнень здобувачів освіти в
Харківському фаховому коледжі транспортних технологій
(нова редакція зі змінами)

I Загальні положення

1.1 Положення про критерії та порядок оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Харківському фаховому коледжі транспортних технологій (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», наказу МОН України «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації», а також Положення про організацію освітнього процесу в Харківському фаховому коледжі транспортних технологій (далі – Коледж).

1.2 Дане Положення спрямоване на:

- систематизацію навчального матеріалу, свідоме його засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти та стимулювання студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року;
- забезпечення відкритості контролю, що включає ознайомлення здобувачів освіти на початку вивчення навчальної дисципліни (предмета) з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання;
- недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться для контролю і програмою навчальної дисципліни (предмета);
- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується складанням різнорівневих завдань для поточного та підсумкового контролю і застосуванням 4-бальної та 12-бальної шкали оцінювання;
- створення належних умов для засвоєння програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх розмежування за змістом і в часі;

- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей, розвиток творчого і формування критичного мислення здобувачів освіти та підвищення ефективності роботи викладачів.

1.3 Знання, вміння студентів з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки оцінюються за 12-бальною шкалою на підставі орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 р. № 1222 (зі змінами, внесеними згідно з наказом МОНУ №1009 від 19 серпня 2016 року) та критеріїв оцінювання навчальних досягнень із кожного навчального предмета (додаток №2 до наказу).

1.4 Підсумковий контроль з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки оцінюється за 12-бальною шкалою.

1.5 Знання, вміння здобувачів фахової передвищої освіти з циклу загальної, професійної та практичної підготовки освітньо-професійного рівня фаховий молодший бакалавр оцінюються за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». У журналах навчальних занять виставляється кількісна оцінка «5», «4», «3», «2».

1.6 Навчальні досягнення з навчальних дисциплін загальноосвітньої підготовки, які є профільними та спеціальними курсами і виходять за рамки Державного стандарту загальноосвітньої підготовки, зараховуються в результатах навчання за освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра. Обсяги таких навчальних дисциплін визначаються в кредитах ЄКТС відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра (позначені *). Поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень студентів на II курсі здійснюється за 12-бальною шкалою. Підсумкова оцінка з профільних навчальних дисциплін переводиться в 4-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

1.7 Здобувачі освіти, що вступили до Коледжу на базі повної загальної середньої освіти та навчаються за скороченим терміном навчання не складають ДПА із визначених навчальних предметів загальноосвітньої підготовки. Підсумкова оцінка за семестр виставляється їм на основі семестрового поточного та підсумкового контролю, визначеного у навчальному плані Коледжу.

Таблиця 1 – Відповідність оцінок за 12-бальною шкалою оцінкам за 4-бальною шкалою

Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за 12-бальною шкалою
Відмінно	10-12
Добре	7-9
Задовільно	4-6
Незадовільно	1-3

II Загальні критерії оцінювання знань, умінь здобувачів освіти з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки

2.1 Оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень та сформованих компетентностей здобувача освіти відповідно до вимог навчальних програм.

2.2 Об'єктом оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є сформовані компетентності, досвід творчої діяльності здобувачів освіти, емоційно-ціннісне ставлення до навколишньої дійсності.

2.3 Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча, що передбачає визначення рівня досягнень окремого здобувача освіти, виявлення рівня готовності до засвоєння нового навчального матеріалу, що дає змогу викладачу, відповідно, планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна, що зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень і компетентностей здобувачів освіти, коли здійснення оцінювання сприяє повторенню, вивченню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню навичок і вмінь;

- діагностико-коригувальна, що передбачає з'ясування причин труднощів, які виникають у здобувача освіти в процесі навчання, виявлення прогалин у знаннях і вміннях та внесення коректив, спрямованих на усунення цих прогалин у діяльність здобувача освіти і педагога;

- стимулювально-мотиваційна, що визначає таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли здійснення оцінювання стимулює бажання поліпшити свої результати, розвиває відповідальність, формує позитивні мотиви навчання;

- виховна, що полягає у формуванні вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, стимулює здобуття освіти протягом життя, сприяє розвитку працелюбності, активності та інших позитивних якостей особистості.

2.4 При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки враховуються:

- характеристика відповіді студента: правильність, повнота, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;

- сформованість загально-навчальних та предметних компетентностей;

- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;

- досвід творчої діяльності (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);

- самостійність оціночних суджень.

2.5 Характеристика якості знань включає наступні критерії:

- повноту знань – кількість знань, визначених навчальною програмою;
- глибину знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- гнучкість знань – уміння студентів застосовувати набуті знання в стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності з уже відомих;
- системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- міцність знань – тривалість збереження їх у пам'яті, відтворення їх у необхідних ситуаціях;
- знання, які є складовою умінь студентів діяти та виявляються в різних видах діяльності й поділяються на розумові і практичні;
- навички – дії, доведені до автоматизму в результаті виконання вправ, для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення;
- ціннісні ставлення, які виражають особистий досвід студентів, їхні дії, переживання, почуття, які виявляються у відношенні до того, що оточує (людей, явищ, природи, пізнання тощо) та у контексті компетентнісної освіти виявляються у відповідальності студентів, прагненні закріплювати позитивні надбання в навчальній діяльності, формувати вимоги до своїх навчальних досягнень.

2.6 Названі вище критерії покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень студентів: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

- перший рівень – початковий. Відповідь здобувача освіти фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення;
- другий рівень – середній. Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності;
- третій рівень – достатній. Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь здобувача освіти правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень;
- четвертий рівень – високий. Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними; здобувач освіти вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

2.7 Визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема, оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає обов'язкової участі здобувачів освіти у олімпіадах, творчих конкурсах тощо (таблиця 2). Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

2.8 Критерії оцінювання навчальних досягнень з кожного навчального предмета, за всіма видами робіт наведені у навчально-методичних комплексах з усіх предметів загальноосвітньої підготовки і реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються та показником оцінки в балах.

Таблиця 2 – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальних предметів загальноосвітньої підготовки

Рівні результатів навчання	Бали	Загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
I Початковий	1	Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення
	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання
II Середній	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена; вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком
III Достатній	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання здобувача освіти є достатнім, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв'язки між фактами, робити висновки, контролювати власну діяльність; відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією

IV Високий	10	Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки та узагальнення
	11	Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації та приймати рішення

2.9 Видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є поточне, тематичне, підсумкове (семестрове) оцінювання, державна підсумкова атестація.

III Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з навчальних дисциплін освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти

3.1 З кожної навчальної дисципліни освітньо-професійної програми за всіма видами робіт розробляються критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

3.2 Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою навчальною програмою з навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні знання під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

3.3 Критерії оцінювання та дескриптори рівнів досягнення знань, умінь і компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни відповідають опису критеріїв оцінювання відповідно до шкали ЄКТС та наведені у таблиці 3.

Таблиця 3 - Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальних дисциплін

Бали	Критерії оцінювання
Відмінно	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього навчального курсу і виявляє при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано відтворювати навчальний матеріал. Практичне завдання виконує правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.</p> <p>Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.</p>
Добре	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.</p> <p>Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. Здобувач освіти активно працює протягом усього навчального курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершує висновками, виявляє уміння аналізувати факти й події, а також виконувати практичні завдання. У відповідях допускає несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні навчального матеріалу.</p>

Задовільно	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння. Здобувач освіти в цілому володіє сутністю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припускається несуттєвих помилок.</p> <p>Здобувач освіти з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.</p> <p>Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.</p>
Незадовільно	<p>Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припускається суттєвих помилок.</p> <p>Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.</p>

3.4 Критерії оцінювання екзаменів та диференційованих заліків.

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання фахової літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав високий рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «**добре**» виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях здобувача освіти полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критеріям відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу навчального матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим здобувачем освіти під час бесіди.

Оцінка «задовільно» виставляється за знання навчальної програми та за виконання практичних завдань на достатньому рівні, але здобувач освіти може й не виявити самостійності суджень, відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може робити обґрунтовані висновки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти не має певних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками здобувач освіти не володіє. Знання навчальної літератури відсутні.

3.5 Критерії оцінювання практики.

Оцінка «відмінно» здобувач освіти отримує в тому випадку коли повністю виконав програму практики, представлений звіт про практику за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне зовнішнє оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка «добре» ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт про практику за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, правильне зовнішнє оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які здобувач освіти самостійно виправляє.

Оцінка «задовільно» ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення змісту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту із значними помилками, які здобувач освіти сам виправляє з допомогою викладача.

Оцінка «незадовільно». Відсутня систематичність у роботі студента, який виконав програму практики (менше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення незадовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які здобувач освіти не може виправити.

3.6 Критерії оцінювання курсових проєктів (робіт) студентів.

Оцінку «відмінно» заслуговує здобувач освіти, який успішно виконав курсовий (проєкт) роботу та під час захисту дає логічно побудовані, послідовні, обґрунтовані відповіді на поставлені питання; уміло використовує аналіз та влучно підбирає критерії для порівняння загальнотеоретичних понять з практичними. Вільно володіє термінологією під час характеристики різноманітних понять, уміє виділяти й оцінювати окремі проблеми у галузі.

Оцінку «добре» заслуговує здобувач освіти, який володіє повним обсягом знань відповідно до навчальної програми, але припускається неточностей у

відповіді; не завжди може аргументувати та захистити висловлені ним думки й положення; має певні навички аналітичної діяльності, але не завжди може використати їх у відповіді; опрацював усі рекомендовані джерела, але недостатньо оперує ними; використовує для відповіді положення тільки окремих наукових праць припускається окремих непринципових помилок під час відповіді.

Оцінку «задовільно» заслуговує здобувач освіти, який виявив знання менше 70% навчального матеріалу, має низький рівень навичок аналітичної роботи, не завжди може використати отриману інформацію під час розгляду загальнотеоретичних проблем; має недостатні навички систематизації та узагальнення матеріалу; виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності, але припускається помилок та неточностей у відповіді.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу освіти, який виявив істотні прогалини у знаннях основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні кваліфікаційних завдань і не може продовжити навчання без додаткових знань.

3.7 Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за результатами виконання ККР, відповіді на екзамені.

Варіант або екзаменаційний білет складається з питань (не менше трьох) або тестових завдань відповідно до навчальної програми навчальної дисципліни, з якої проводиться комплексна контрольна робота або екзамен, які охоплюють теоретичний та практичний матеріал. Відповідь оцінюється за 4 - бальною шкалою. Знання здобувачів освіти оцінюється як з теоретичної, так і практичної підготовки за такими критеріями:

– «**відмінно**» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмний матеріал із професійним напрямком, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

– «**добре**» – здобувач освіти засвоїв теоретичний матеріал на достатньому рівні, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логічній послідовності викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного завдання.

– «**задовільно**» – здобувач освіти опанував теоретичні знання навчальної дисципліни на середньому рівні, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але відповідає не переконливо, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою професійною діяльністю.

– «**незадовільно**» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та

рекомендованій літературі, відсутні елементарні теоретичні знання та сформованість практичних навичок.

IV Контрольні заходи

4.1 Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня знань здобувачів освіти набутим компетентностям та вимогам нормативних документів щодо фахової передвищої освіти з даної спеціальності. Об'єктом оцінювання є теоретична і практична підготовка осіб, які навчаються.

4.2 В освітньому процесі використовуються наступні види контролю:

- вхідний;
- поточний;
- підсумковий;
- державна підсумкова атестація;
- атестація.

4.3 **Вхідний контроль** може здійснюватися на першому занятті, але не є обов'язковим, і не впливає на загальний рейтинг з навчальної дисципліни. Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового навчального курсу або навчальної теми чи тематичного розділу з метою визначення рівня підготовки здобувачів освіти з навчальної дисципліни та наявності фундаментальних знань. Результати контролю аналізуються викладачем для коригування подальшого навчання. Вхідне тестування здобувачів освіти на початку нового курсу здійснюється з метою виявлення загального рівня підготовки студентів та аналізується на засіданнях циклових комісій. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам освіти, коригування освітнього процесу.

4.4 **Поточний контроль** полягає в оцінюванні рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни (предмета) і здійснюється викладачами впродовж семестру.

Об'єктом поточного контролю є знання, уміння й навички, самостійність оціночних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється під час проведення занять. Його основними завданнями є встановлення й оцінювання рівнів розуміння й первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, установа зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Форми поточного контролю можуть бути письмові або усні. Види поточного контролю:

- індивідуальне або групове опитування;
- самостійна робота;
- контрольна робота;
- обов'язкові домашні завдання;
- тематичне оцінювання;
- звіт з виконання лабораторної або практичної роботи;

- індивідуальна або групова робота (презентація, проект);
- аналіз ділових ситуацій (аналіз ситуації, яку у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту);
- розрахункові завдання та задачі;
- графічні роботи;
- тести;
- письмові роботи, вправи, завдання;
- підготовка есе, доповіді, повідомлення, реферату;
- ділові ігри;
- захист виконаних завдань;
- самоконтроль.

В умовах функціонування зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи викладача зі здобувачами освіти.

Поточний контроль із предметів загальноосвітньої підготовки та з навчальних дисциплін освітньо-професійних програм включає проміжну рубіжну атестацію, яка виставляється в середині семестру, на 01 листопада та 01 квітня поточного навчального року. Рубіжний контроль дозволяє здійснювати поточний моніторинг загальної успішності здобувачів освіти на певному етапі освітнього процесу та привернути увагу до результатів навчання.

Результати поточного оцінювання знань і навичок здобувачів освіти протягом семестру виставляються в журнал навчальних занять.

Поточний контроль практик здійснюється керівником практики відповідно до робочої програми та графіка її виконання.

4.5 Підсумковий контроль є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень особи, яка навчається. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді контрольного заходу: семестрового контролю, семестрового екзамену, диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою навчальної дисципліни, в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Завідувач відділення складає графік контрольних заходів з усіх навчальних дисциплін з урахуванням рівномірного їх проведення протягом семестру та максимально можливої кількості контрольних заходів.

Студент може одержати позитивну оцінку з семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою.

Підсумковий контроль у формі диференційованого заліку проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти. Результати заліків виставляються в журналі навчальних занять академічної групи до початку екзаменаційної сесії та заносяться в залікову відомість.

Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться за розкладом екзаменаційної сесії з обов'язковою присутністю здобувачів освіти.

Семестровий екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів з окремої навчальної дисципліни за підсумками навчального семестру.

Підсумковий контроль може проводитися в усній або письмовій формі, у вигляді тестування з використанням технічних засобів, а також поєднання різних форм контролю. Форма проведення підсумкового контролю зазначається в робочій навчальній програмі навчальної дисципліни.

Екзаменаційна сесія проводиться в терміни, визначені робочим навчальним планом та графіком освітнього процесу, за окремим розкладом. Розклад екзаменаційної сесії готується завідувачем відділення, погоджується заступником директора з навчальної роботи і затверджується директором коледжу та доводиться до відома викладачів і здобувачів освіти не пізніше, як за місяць до початку сесії. Тривалість підготовки до кожного екзамену повинна становити не менше 2-х днів. Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація. Час і місце проведення екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням із завідувачем відділення та заступником директора з навчальної роботи. Екзаменаційні оцінки обов'язково виставляються в журнал навчальних занять та екзаменаційну відомість.

Залікові відомості викладачі подають до навчальної частини (в умовах дистанційного навчання – завідувачу відділення) не пізніше останнього дня перед підсумковим контролем (екзаменаційною сесією). Екзаменаційні відомості викладачі подають до навчальної частини або завідувачу відділення, як правило, у день проведення екзамену, але не пізніше наступного робочого дня.

Після завершення термінів проведення підсумкового контролю (сесії) викладачі узгоджують з завідувачем відділення дати перескладання здобувачами освіти незадовільних оцінок з кожної навчальної дисципліни не більше двох разів (перший раз - викладачу, другий - комісії, яка створюється завідувачем відділення).

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. В екзаменаційну відомість вносяться тільки ті студенти, що склали екзамен. Студентам, які не з'явились на екзамен, у журналі навчальних занять проставляється н/а.

Перескладання екзаменів з метою підвищення оцінки не допускається.

Для проведення перескладання заліку або екзамену завідувач відділення видає студенту спеціальне направлення, в яке викладачем виставляється оцінка з перескладання підсумкового контролю з певної навчальної дисципліни. Перескладання, як правило, організовується до початку нового семестру.

Студенти, які одержали під час семестрового контролю більше двох незадовільних оцінок, можуть бути відраховані з Коледжу. Студентам, які отримали дві і менше незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у порядку та впродовж термінів, що визначає Коледж.

4.6 **Державна підсумкова атестація** (далі - ДПА) проводиться відповідно до наказу МОН України № 1369 від 07.12.2018 р. «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації».

Проведення ДПА відбувається наприкінці другого року навчання здобувачів фахової передвищої освіти. Результати ДПА оцінюються за 12-бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

Підсумкові оцінки виставляються у додаток до свідоцтва про повну загальну середню освіту на підставі семестрових оцінок незалежно від результатів ДПА. Оцінки за ДПА виставляються у додаток окремо на основі даних Українського центру оцінювання якості освіти.

Здобувачі освіти, які одержали під час атестації один, два, три бали, допускаються до повторної одноразової атестації, яка проводиться наступного навчального року.

Здобувачі освіти, які одержали під час повторної атестації один, два, три бали відраховуються з Коледжу.

Здобувачі освіти (у разі досягнення ними повноліття) або один з їх батьків чи інших законних представників можуть письмово звернутись до директора коледжу щодо проведення ДПА в Коледжі в інші строки, у тому числі достроково (за наявності відповідних документів, що підтверджують підстави перенесення строків), якщо здобувачі освіти:

- хворіли під час проведення атестації;
- не з'явилися для проходження атестації через поважні причини (смерть членів сім'ї чи близьких родичів, надзвичайні ситуації природного та техногенного походження, інші обставини, які об'єктивно унеможливають присутність здобувача освіти на атестації);
- тимчасово здобували загальну середню освіту за кордоном і повернулися в Україну після проведення атестації;
- були призвані (мобілізовані) на військову службу;
- виїжджають на постійне місце проживання за кордон.

Строки ДПА таких здобувачів освіти у Коледжі визначаються наказом директора коледжу, що видається на підставі відповідних підтверджувальних документів.

Здобувачі освіти можуть бути звільнені від проходження ДПА відповідно до нормативних документів МОН України.

4.7 Атестація здобувачів освіти, які навчаються, проводиться після закінчення навчання відповідно до графіку освітнього процесу.

Атестація здобувачів освіти проводиться у формі кваліфікаційного іспиту або захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи в залежності від вимог галузевих стандартів та освітньо-професійних програм спеціальності.

Кваліфікаційна (дипломна) робота – індивідуальна письмова робота, яка виконується на завершальному етапі навчання здобувача фахової передвищої освіти.

Кваліфікаційні іспити можуть проводитись або за окремими навчальними дисциплінами професійного спрямування у необхідній кількості, або як один комплексний іспит із кількох навчальних дисциплін навчального плану.

Форма проведення атестації здобувачів освіти визначається галузевим стандартом освіти (за наявності) та навчальним планом.

Атестація здобувачів освіти здійснюється екзаменаційною комісією, відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи

екзаменаційної комісії у Харківському фаховому коледжі транспортних технологій. На підставі рішення екзаменаційної комісії здобувачу освіти, який успішно виконав освітньо-професійну програму, присуджується відповідний освітньо-професійний ступінь освіти та присвоюється відповідна кваліфікація.

4.8 Критерії оцінювання кваліфікаційної (дипломної) роботи:

- **«відмінно»** - оцінка виставляється за бездоганно виконану роботу у відповідності до всіх вимог. Відповідь студента базується на рівні самостійного мислення з елементами творчого наукового підходу. Студент вільно володіє матеріалом обраної теми, оперує фаховими термінами, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує сучасну фахову літературу, вміло поєднує теоретичні знання з практикою, висвітлює та обґрунтовує власні розрахунки та дослідження за темою і проблематикою роботи, дає оцінку достовірності одержаних результатів, отриманих в роботі. Доповідь стисла, логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання правильні, обґрунтовані, чіткі і вичерпні.

- **«добре»** - оцінка виставляється за ґрунтовно виконану роботу, сумлінну підготовку до захисту і вмілий виклад матеріалу та знань. Здобувач освіти використав достатню кількість літературних джерел, правильно висвітлює та обґрунтовує власні розрахунки і проблематику дослідження, дає оцінку достовірності одержаних результатів, отриманих в роботі, однак на захисті студент допускає певні неточності в трактуванні окремих проблем, нечітко формулює розв'язання поставленого завдання. Доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання в основному правильні і стислі, будуються на рівні самостійного мислення.

- **«задовільно»** - оцінка виставляється, якщо студент орієнтується в даній темі, але не може без допомоги зробити висновки, пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, відчуває значні труднощі в стислому логічному викладенні змісту завдання, пов'язаного з розв'язанням виробничих проблем та здійсненням розрахунків, не всі його відповіді на запитання правильні або повні. Здобувач освіти неповністю досягає мети та виконання завдань кваліфікаційної (дипломної) роботи в межах обраної теми, допускає суттєві помилки.

- **«незадовільно»** - оцінка виставляється у випадку, коли студент, навіть маючи непоганий письмовий варіант роботи, не орієнтується в питаннях теми, не володіє необхідними поняттями, не опанував мінімум фахової літератури, не володіє матеріалом обраної теми кваліфікаційної (дипломної) роботи, є суттєві недоліки в оформленні роботи, відповіді на запитання членів ДЕКу неточні, неповні або відсутні. Незадовільна оцінка ставиться і у випадку коли студент не обрав теми, не виконав та не захистив кваліфікаційної роботи.

4.9 Студентові, який не складав кваліфікаційний іспит або не захищав випускню кваліфікаційну (дипломну) роботу з поважної причини (документально підтвердженої), директором коледжу може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії.

4.10 Порядок здійснення підсумкового контролю та діяльності екзаменаційної комісії регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському фаховому коледжі транспортних технологій

і спеціальним Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Коледжі.

4.11 За відповідність рівня підготовки особи, яка навчається, до вимог стандартів освіти відповідають: голови циклових комісій, завідувачі відділеннями, викладачі.

V Прикінцеві положення

5.1 Положення про критерії та порядок оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в Харківському фаховому коледжі транспортних технологій вводиться в дію наказом директора на підставі ухвалення рішення Педагогічною радою Коледжу.

5.2 Зміни та доповнення до Положення про критерії та порядок оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в Харківському фаховому коледжі транспортних технологій вносяться за поданням до Педагогічної ради Коледжу та вводяться в дію наказом директора коледжу.